

Sygn. akt II Ca 151/16

POSTANOWIENIE

Dnia 5 kwietnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Jerzy Dydo

Sędziowie SO Alicja Chrzan

SO Barbara Nowicka

Protokolant Bogusława Mierzwa

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2016r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z wniosku ***I. B. i R. B.***

przy udziale ***(...) SA w K.***

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek apelacji wnioskodawców

od postanowienia Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 26 listopada 2015 r. sygn. akt I Ns 1285/15

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kłodzku.

(...)

Sygn.akt II Ca 151/16

UZASADNIENIE

Apelacja jest zasadna.

Sąd Okręgowy przyjmuje za własne ustalenia Sądu Rejonowego co do tego, że powodowie są współwłaścicielami nieruchomości zabudowanej położonej w K. przy ul (...) oznaczonej ewidencyjnie jako działka (...), nabytej w formie aktu notarialnego w dniu 28 grudnia 1994 roku od (...) oraz to, że przedmiotowa nieruchomość obciążona jest służebnością na rzecz uczestnika postępowania, a także to, że uczestnik postępowania uzyskał posiadanie w zakresie służebności przesyłu urządzenia energetycznego w złej wierze, bowiem w toku postępowania przed Sądem Rejonowym nie przedłożył on żadnego dowodu na okoliczność, że korzystał on z przedmiotowej nieruchomości za zgodą jej poprzedniego właściciela, to jest (...)(porównaj wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 kwietnia 2013 roku, V ACa 18/13), a nadto to, że uczestnik postępowania na podstawie art. 176 k.c. mógł doliczyć okres posiadania

poprzedników, bowiem podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania, czego nie zakwestionowali w apelacji wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy nie podziela oceny prawnej ustalonego stanu faktycznego.

W szczególności zasadny jest podniesiony w apelacji zarzut dotyczący naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 172 § 1 i 2 k.c. według którego posiadacz nieruchomości nie będący właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, albo gdy posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat trzydziestu jako posiadacz samoistny, gdy uzyskał posiadanie w złej wierze w zw. z art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 1990 roku o zmianie ustawy kodeks cywilny, według którego jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy istniał stan, który według przepisów dotychczasowych wyłączał zasiedzenie nieruchomości, a według przepisów obowiązujących po wejściu w życie tej ustawy prowadzi do zasiedzenia, zasiedzenie biegnie od dnia wejścia jej w życie; jednakże termin ten ulega skróceniu o czas, w którym powyższy stan istniał przed wejściem w życie ustawy, lecz nie więcej niż o połowę z tej przyczyny, że jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 11 grudnia 2008 roku, II CSK 314/08 i z dnia 3 lutego 2010 roku, II CSK 465/09 „**nie jest możliwe skrócenie terminu posiadania wymaganego do zasiedzenia służebności na podstawie art. 10 ustawy z dnia 28 lipca 1990 roku o zmianie ustawy kodeks cywilny w zw. z art. 292 zdanie 2 k.c. o okres korzystania z urządzeń infrastruktury elektroenergetycznej przez przedsiębiorstwo państwowe w czasie, gdy nieruchomość na której znajdowały się urządzenia była przedmiotem własności państwowej**”.

W okolicznościach niniejszej sprawy, skoro jak wyżej ustalono w oparciu o akt notarialny z dnia 28 grudnia 1994 roku wnioskodawczyni nabyła przedmiotową nieruchomość od (...), która to nieruchomość stanowiła uprzednio własność państwową do jej komunalizacji, **to bieg terminu zasiedzenia służebności polegającej na korzystaniu z przedmiotowego urządzenia przesyłowego znajdującego się w zarządzie przedsiębiorstwa państwowego i leżącego na działce stanowiącej własność Skarbu Państwa, będącej następnie przedmiotem komunalizacji, nie mógł rozpocząć się przed dniem 27 maja 1990 roku**, to jest przed dniem wejścia w życie art. 5 ust 1 pkt 1 w zw. z art. 40 ustawy z dnia 10 maja 1990r (Dz. U 1990.32.191 ze zm.), przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych według którego mienie ogólnonarodowe (państwowe) należące do rad narodowych i terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego, staje się w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy z mocy prawa mieniem właściwym gmin, bowiem gdy zarówno właścicielem nieruchomości obciążonej jak i posiadaczem urządzeń w zakresie służebności przesyłu oraz właścicielem nieruchomości władnącej był do dnia 27 maja 1990 roku Skarb Państwa, to nie mogło w ogóle dojść do zasiedzenia służebności przesyłu, gdyż właściciel nie może nabyć przez zasiedzenie służebności gruntowej na nieruchomości stanowiącej jego własność. W stosunku wewnętrznym posiadaczem był Skarb Państwa, a nie wykonujące zarząd przedsiębiorstwo państwowe. Okres takiego władania nie może być zaliczony do biegu terminu zasiedzenia (porównaj uzasadnienie do postanowienia S.N. z dnia 13 stycznia 2016, V CSK 224/15 – niepublikowane oraz do postanowienia S.N. z dnia 4 lipca 2014, V CSK 551/13).

Dodać należy, że **uwłaszczenie majątkiem nieruchomym Zakładu (...) nastąpiło dopiero w dniu 5 grudnia 1990 roku** na podstawie art. 2 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości (Dz. U. Nr 79, poz. 469), według którego grunty stanowiące własność Skarbu Państwa lub własność gminy, z wyjątkiem gruntów Państwowego(...), będące w dniu wejścia w życie ustawy o zarządzie państwowych osób prawnych innych niż Skarb Państwa, stają się z tym dniem z mocy prawa przedmiotem użytkowania wieczystego. Skutkiem tego uwłaszczenia było przekształcenie zarządu Zakładu (...) w odniesieniu do urządzeń energetycznych w posiadanie odpowiadające treści użytkowania wieczystego oraz w zakresie władztwa działki nr (...) w posiadanie odpowiadające treści służebności przesyłu, to jest w posiadanie zależne nadające się do zasiedzenia służebności.

Oznacza to, że uczestnik postępowania, przy przyjęciu jego złej wiary, nie zasiedział przedmiotowej służebności w dniu 6 lipca 2015 roku, to jest w dacie wniesienia przez wnioskodawców wniosku o ustanowienie służebności przesyłu na

przedmiotowej działce nr (...) i o zasądzenie na ich rzecz od uczestnika postępowania wynagrodzenia za ustanowienie tej służebności, skoro termin zasiedzenia upływa w dniu 27 maja 2020 roku.

W tej sytuacji, skoro Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, zasadnym jest na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kłodzku.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy przeprowadzi zawnioskowany przez wnioskodawców dowód z opinii biegłego z zakresu geodezji i wyceny nieruchomości na okoliczność wartości nieruchomości, w tym na okoliczność obniżenia wartości nieruchomości z uwagi na posadowione urządzenia przesyłowe, usytuowania stacji trafo i urządzeń przesyłowych z nią powiązanych oraz ustalenia granic obszaru służebności, wartości czynszu najmu fragmentu nieruchomości na którym posadowione są urządzenia przesyłowe.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy pozostawia Sądowi Rejonowemu – art. 108 § 2 k.p.c

(...)